

Handläggare

Mattias Gustafsson

Region Skåne

region@skane.se

Samråd Regionplan för Skåne 2022-2040

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 1 december 2020 tagit emot ovanstående ärende för yttrande. Med anledning av detta vill SGU framföra följande:

SGU har 5 mars 2021 svarat på frågor rörande Regionplan för Skåne till Länsstyrelsen i Skåne län (SGUs dnr 33-55/2021, yttrandet bifogas som bilaga). De frågeställningar som Länsstyrelsen ställde är likande de som regionen önskar få svar på. SGU svarar i punktform på de frågeställningar Regionerna framfört nedan:

- *Flerkärnighetens roll som utgångspunkt för fysisk planering i Skåne:*

Vad gäller den regionala planeringens utformande, så vill SGU framföra att den regionala planeringen ska ha den regionala skalan i fokus och vara inriktad på frågeställningar som kompletterar den kommunala planeringen. Ett flerkärnigt system gör att vissa frågeställningar fortfarande måste ske på regional nivå, medan andra kan lösas på en mellankommunal nivå

- *Relevansen av planeringsstrategier och planeringsprinciper för Skånes hållbara utveckling samt hur de kan utvecklas för att bättre utgöra ett stöd till kommunerna:*

Att ha en god planeringsstrategi och goda planeringsprinciper är viktigt för att klara av en hållbar utveckling. Ett exempel som SGU vill lyfta är behovet av hållbar ballastförsörjning som ett planeringsunderlag. En hållbar ballastförsörjning bör ses som ett allmänt intresse just eftersom Skåne är en expansiv region gällande byggande och infrastruktur och därmed beroende av tillgång på ballast.

Samtidigt har stora delar av Skåne mycket begränsat tillgång till lokal ballastförsörjning på grund av de geologiska förhållanden eller motstående intressen. En hållbar ballastförsörjning förutsätter resurshushållning och att man arbetar strategiskt med ballastförsörjningen i samhällsplaneringen. Genom att betrakta ballastförsörjning som en viktig samhällsfunktion och som en viktig miljöaspekt i samhällsplaneringen ökar förutsättningarna för en ändamålsenlig användning av mark och naturresurser.

En hållbar ballastförsörjning vill även bidra till minskade masstransporter och därmed minskade utsläpp, läs mer i nypublicerade SGU-rapport:

<https://resource.sgu.se/dokument/publikation/sgurapport/sgurapport202101rapport/s2101-rapport.pdf>

Områden med, för ballastproduktion, användbart berg bör inkluderas i Mark- och vattenanvändningskartan (potentiell tillgång till berg för ballastproduktion).

- *Kartornas detaljeringsgrad och regionala eller mellankommunala relevans. Behov av ytterligare kartor eller förslag till hur befintliga kan utvecklas för att utgöra ett stöd:*

SGU har ett antal kartunderlag som kan användas i regional planering. Kartunderlag finns både som öppen data, WMS-tjänster eller som kartvisare. Underlag som kan nämnas är bland annat jorddjupskartor, kartor över grundvattenmagasin och ballast. Dessa kartor kan tillsammans med det underlag som regionen tagit fram användas för planering på både kommunal, mellankommunal och regional nivå.

- *Trender, utmaningar och omvärld, med särskilt fokus på hur väl beskrivningar fångar in den egna kommunens delregionala sammanhang, förutsättningar och utmaningar. Behov av utveckling för att bättre fånga in varierande förutsättningar inom olika delar av Skåne:*

Skåne har stora variationer i de geologiska förutsättningarna, vilket speglas i stora skillnader på att kunna försörja kommuner med exempelvis ballast eller grundvatten från den egna kommunen. SGUs underlag kan ge ett bra stöd i arbetet med att fånga in de varierande förutsättningarna inom regionen.

- *Viktiga frågor att arbeta vidare med, antingen inom Regionplan för Skåne 2022-2040 eller inom det fortsatta löpande arbetet med regional fysisk planering i Skåne:*

För en hållbar mark- och vattenanvändning bör även möjligheterna till geoenergi och geotermi lyftas. Skåne har inom ett flertal områden mycket goda förutsättningar för geotermi från stora djup och generellt goda förutsättningar för marknära geoenergi både från berggrunden och grundvatten.

I klimatanpassningen och för en frisk miljö med minskade utsläpp bör man även beakta potentialen för geologisk lagring av koldioxid inom regionen, läs mer här:

<http://resource.sgu.se/produkter/rm/rm142-rapport.pdf>.

I omställningen av energisystemet till fossilfria källor bör Region Skåne ta vara på den långa kustlinje och de möjligheter som finns i samband med den till att samla in tång som användning till exempelvis biobränsle eller varme. Detta bidrar till en blågrön infrastruktur.

Region Skåne har mycket god tillgång till högklassig jordbruksmark (klass 8-10) vilket möjliggör en hög grad av självförsörjning, ökad export och minskad sårbarhet. För att behålla denna fördel förutsätts en hållbar markanvändning där man bland annat beaktar att byggande inte tar högklassig jordbruksmark i anspråk där möjligheter finns annanstans inom regionen.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Mugdim Islamovic.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Gry Møl Mortensen och Kristian Schoning deltagit. Statsgeolog Mattias Gustafsson har varit fördragande.

Mugdim Islamovic

Mattias Gustafsson

Bilaga: SGUs yttrande till Länsstyrelsen i Skåne län 2021-03-05 Bilaga1_SGU33_55_2021.pdf